

penauwa nu mena'u manay ta za inaurung na dingwa

a mau ziya mu, na dingwa mu, misalay zi 'azi ta maruwa murung mupatrarar, meredek za 1973 'ami mu, parevuwa' lra kana inaurung na dingwa (soci kakuwa ku lra kana makalusu), izu na pinarevuwa' na soci a mau ziya mu, ma'izang zi aluzun zi pazangal, mau na mipaysuwan zi na mututiyam na pakatrima', maruwa murung mupatrarar padingwa, tu pungadanay za “ Taketa ” kema i Hongkong a mau ziya na soci.

pakalikuzan lra, marekamakiteng zi ata'alr lra tu dinaway na soci, zi miinavak za marekamelrimelri za pakakudayan. ulra peniya a nu nirangeran za pakakudayan, maruwa ta padingwa; semasing za sasing; semasing za ēga; patigami kana “ email ”; mazayazayar kana “ facebook ” kana “ line ”. maruwa ta kinger za semasenay; mena'u za ēga za sinbung za zuma za marekamelrimelri kana “ youtube ”. maruwa ta venavalray trematruri; venalruk parahan za tuki; miyup za aiyupan. ulra tu “ wangle ”, meresan kana “ tēnnaw ”, maruwa ta tremima' za kippu; “ sangwang ” miya' za ta nirangeran malrazam. maruwa ta “ siyacay ” za “ tēntung ” za kivantavangan. ulra a eman ziya kakuwa ta.

salaw kalre'ayan na soci harem, mau na kemazu zi 'azi ta maruwa uniyan za soci harem, ulra na trau tu diksay i lima na soci temezer, 'azi meraretra'. nu mui tras za bas; za kisiya, 'azi lra menana'u i iyan. ulra na trau nu kemakakawang mu, menana'u za soci, kisalretrap za palizing, mutavurung kana kali. nu pakakawang za utubay; za palizing mu, menana'u ziya za soci, tivus masalralretrap kana zuma na utubay; palizing, mavuli' minatray.

ulra na taina nu matrangis tu alrak mu, tu pana'uwaw kivantavang za soci, 'azi 'inava kana makiteng ziya na lralrak nu mena'u za soci, dika kuwatreng tu matra. mau na kemazu zi marekakazuwan na lralrak na mimingani a makiteng ziya. na marama'izang lra tu 'ami nu tematezer mena'u za soci mu, maresan dika kuwatreng tu matra zi minanayan tu ni'en. nu 'aremeng nu alralrupe' mu, tu 'evutay na lrawlraw(tinghuy) zi mena'uwa ku za soci dika zi alrupe'a kulra kema mu, 'azi lra muwai alrupe'. salaw kalre'ayan nu kema ta za soci mu, ulra atu kuwatrengan a sazu. mara'inava nu malrazam ta za kemudakuda penauwa manay za soci.

適當使用手機

以前電話有線無法攜帶出門。1973 年發明可攜帶電話（簡稱手機），一開始又大又重又貴，只有有錢人及做生意的買得起。後來，手機輕巧，能想像的功能都有。很多人走路時看手機，被車子撞、掉到水溝；騎車和開車時看手機，結果與其他車相撞受傷、死亡。

小孩一哭鬧就拿手機玩，視力模糊，越來越多的小孩戴眼鏡。年紀大整天看手機，一樣眼睛很快就壞、頸椎得病。晚上睡覺時，關燈還看手機就不易入睡。手機便利也有很多壞處，應該適當使用。